

RĪGĀ

2020. gada 14. augustā
Nr. 1-23/140_e

Ministru prezidenta birojā
Paziņošanai e-adresē

Informācijai:

Finanšu ministrijai
Paziņošanai e-adresē

Tieslietu ministrijai
Paziņošanai e-adresē

Finanšu un kapitāla tirgus komisijai
Paziņošanai e-adresē

Par informatīvo ziņojumu "Mazākuma akcionāru tiesību aizsardzības pilnveidošana" (darba kārtības 4.2. punkts)

Latvijas Finanšu nozares asociācija (turpmāk – Asociācija) ir iepazinusies ar informatīvo ziņojumu "Mazākuma akcionāru tiesību aizsardzības pilnveidošana" (TA-1433)¹ (turpmāk – informatīvais ziņojums), kuru 2020. gada 18. augustā paredzēts izskatīt Ministru kabineta sēdē.

Informatīvais ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 21. marta rīkojumu Nr. 126 "Par Finanšu sektora attīstības plānu 2017. – 2019. gadam" 3.3.5. punktu, kas uzliek pienākumu Finanšu ministrijai sagatavot informatīvo ziņojumu ar nolūku pilnveidot mazākuma akcionāru tiesību aizsardzību.

Asociācija 2019. gada 19. decembrī pieņēma "Asociācijas pozīciju par kapitāla tirgus attīstību"², kurā citastarp ir arī Asociācijas priekšlikumi investīciju palielināšanai, kas ietver arī mazākuma akcionāru aizsardzību. Līdz ar to mazākuma akcionāru aizsardzība ir būtisks un aktuāls Asociācijas darba kārtības jautājums.

Asociācija 2019. gada 28. novembrī ar vēstuli Nr. 1-23/198_e "Par pensiju fondu tiesisko aizsardzību, ieguldot Latvijas regulētajā tirgū (biržā) kotēto komercsabiedrību akcijās"³ Tieslietu ministrijai vērsa uzmanību uz to, ka Latvijas lielākie institucionālie investori

¹ Informatīvais ziņojums "Mazākuma akcionāru tiesību aizsardzības pilnveidošana". Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40490210&mode=mk&date=2020-08-18>

² 2019. gada 19. decembra Asociācijas pozīcija par kapitāla tirgus attīstību. Pieejams: https://www.financelatvia.eu/wp-content/uploads/2020/01/Pozicija_kapitala_tirgus_attistiba.pdf

³ Asociācijas 2019. gada 28. novembra vēstule Nr. 1-23/198_e "Par pensiju fondu tiesisko aizsardzību, ieguldot Latvijas regulētajā tirgū (biržā) kotēto komercsabiedrību akcijās". Pieejams: https://www.financelatvia.eu/wp-content/uploads/2019/12/0198_1_23_198_e_TM_vestule_mazakuma_akcionari.pdf

- pensiju fondu pārvaldītāji (2. un 3. pensiju līmeņa) – pārvalda 4,7 miljardus eiro. Kopējais Latvijas kapitāla tirgus lielums ir 800 miljoni eiro, savukārt Baltijas kapitāla tirgus lielums ir 6,9 miljardi eiro.

Latvijas pensiju fondu pārvaldnieki, saprotot savu nozīmīgumu tautsaimniecības attīstībā, vēlas pastāvīgi palielināt savu ieguldījumu Latvijas kapitāla tirgū un sekmēt gan kapitāla tirgus, gan visas ekonomikas attīstību. To apliecina arī pensiju fondu dalība Altum izveidotajā alternatīvajā ieguldījumu fondā Covid-19 seku pārvarēšanai. Šo mērķu sasniegšanai Latvijā ir nepieciešams pilnveidot regulētā tirgus emitentu korporatīvo pārvaldību, kā arī veikt uzlabojumus investoru tiesību efektīvākai aizsardzība. Viens no Baltijā strādājošiem pensiju fondu pārvaldītājiem, kas nav Asociācijas biedrs, savā publikācijā to dēvē par **“ieciētību pret korporatīvo krāpšanu”**.⁴ Šobrīd, ievērojot šīs nepilnības, drošāk un efektīvāk ir ieguldīt tikai uzņēmumu obligācijās vai arī ārvalstu kapitāla tirgos, tostarp ar indeksu replikāciju. Šajos indeksos Latvijas emitentu vērtspapīri šobrīd nav iekļauti.

Asociācija vērš uzmanību, ka no informatīvā ziņojuma sākotnējā teksta, ko Finanšu ministrija bija piedāvājusi, ir **svītrots viss būtiskais mazākuma akcionāru aizsardzībai**, proti, vēl joprojām pastāv tiesiskie riski, kas precīzi identificēti šajā vēstulē minētajos dokumentos. Vēršam uzmanību, ka **nenovēršot tiesiskā regulējuma problēmu nebūs iespējams būtiski palielināt, piemēram, mūsu valsts pensiju fondu ieguldījumu Latvijas kapitāla tirgū**, jo investoru tiesību aizsardzība kopumā nav pietiekama. Vēršam uzmanību, ka bez attīstīta kapitāla tirgus, kurš Latvijā ir izteikti mazākais Baltijā, nav iespējama ātrāka ekonomikas atveseļošana, arī Eiropas Centrālā banka ir norādījusi, ka valstis ar attīstītāku kapitāla tirgu no krīzēm atkopjas straujāk.⁵

Ņemot vērā to, ka šobrīd vēlme un darbība nolūkā maksimāli mazināt tiesiskās vides riskus ir acīmredzami nepietiekama, Asociācija lūdz Ministru kabinetu atlikt informatīvā ziņojuma izskatīšanu un vismaz to precizēt tādējādi, ka tajā tiek iekļauta sadaļa par nozares viedokli pat tad, ja šis viedoklis atšķiras no ziņojuma sagatavošanā iesaistīto ministriju viedokļa.

Ar cieņu

valdes priekšsēdētāja

Sanita Bajāre

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Edgars Pastars, edgars.pastars@financelatvia.eu

⁴ Andrejs Martinovs: Latvijā esam iecietīgi pret korporatīvās krāpšanas pazīmēm. Pieejams: <https://www.delfi.lv/bizness/versijas/andrejs-martinovs-latvija-esam-iecietigi-pret-korporativas-krapsanas-pazimem.d?id=51357781>

⁵ Is less more? Profitability and consolidation in the European banking sector. Pieejams: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/speeches/date/2019/html/ssm.sp190704~1f442782ac.en.pdf>